

”נקודה טובה” – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

(גיליון 42 - שנת תשפ”א גיליון ”עקב” – כב’ מנחם-אב תשפ”א, 31 יולי 2021)

לע”נ אמו”ר ר’ יוסף-חיים ב”ר יעקב רוט ז”ל

ב”ה

”נקודה טובה” לפרשת ”עקב” – ”איש האמונה”

בתחילת ימי חודש אב, קיים ארגון ”צהר” רב שיח בשם **”דתי לטעמי”**, שעסק בנושא הזהות הדתית. זהות הנמצאת כיום בפועל, על רצף גדול מאד.

מיהו האדם הדתי??

מהם הקווים המאפיינים לאמונתו, רגשותיו ומעשיו של איש האמונה??

תשובה לכך נוכל למצוא בפרשת השבוע שלנו – פרשת **”עקב”**, בפסוק הבא: **”אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ תִּירָא אֶתוֹ תַעֲבֹד וְבוֹ תִדְבָק וּבְשִׁמוֹ תִשָּׁבַע”** (דברים י, כ). וכן בפסוק ההמשך: **”וְאֶהְבֶּתָּ אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ...”** (שם יא, א).

מן הפסוקים האלה עולה, כי הקשר שבין האדם לבוראו **מבוסס על אהבה ועל יראה בתחום הרגשי ועל דבקות ו”עבודה”**, בתחום השכלי והמעשי.

תחפש אותי, אומר הקב”ה - ה”אל המסתתר” (כלשונו של ישעיהו הנביא מה, טו), **לאדם!**

תחפש אותי מאחורי מסך ה”טבע”. תמצא את הנהגתי הנסתרת ואת ”טביעות האצבע” שלי בעולם הטבע וההיסטוריה. ולאחר שתמצא אותי, **תבנה מולי מערכת יחסים אישית ופרטית** שיש בה גם מן ה-הורות (הקב”ה כ”אבינו” וכ”מלכנו”) וגם מן הזוגיות והשותפות (שותפות בבנית חברה ראויה) – **מן האהבה ומן היראה** וכמובן גם הכרת הטוב והודיה.

בשולי הדברים נעיר, כי **”שיר השירים”** המבטא וממשיל את הקשר בין הרעיה לדודה – בין הקב”ה לכנסת ישראל הוא אכן שיר אהבה וחיזור. זאת ועוד, כאשר הרמב”ם מסביר מהי אהבת ה' הוא מדמה אותה לאדם שהוא **”חולה אהבה”** וכל מחשבותיו רק על אהובתו, כל היום (הלכות תשובה י, ג).

על בסיס ומתוך מערכת היחסים האישית הזאת שבין האדם ל”אביו” ובוראו, בא **”מעשה המצווה”** הדתי, הנובע מן **הדבקות** בקב”ה (דבקות = הליכה בדרכיו של הקב”ה כחסד, רחמים, ועוד) ומן ה**”עבודה”** - מן השליחות האלוקית ומ”ברית הייעוד” (תורה ומצוות...).

ללמדך, שמעשה המצווה, בא לידי ביטוי אמיתי, כאשר הוא **”משובץ”** נכון כחלק ממערכת האהבה והיראה שבין האדם לבוראו.

האם אנחנו אכן מחפשים את הקב”ה??

המציאות מראה שלאורך הדורות, לא פעם האדם והעם היפנו לצערינו עורף לקב”ה והוא זה ש”חיזר” אחרינו ושלח את נביאיו כדי לשכנע אותנו לחזור אל ה”זוגיות” ואל השותפות איתו.

ומה קורה בימינו??

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

על כך כתב הרב יוסף דב סולובייצ'יק (הגרי"ד) בספרו 'חמש דרשות': לפעמים הקב"ה הוא מעין 'אבידה' שאין מי שיחזר אחריה, אבידה לאחר יאוש בעלים. האדם המודרני איננו מחפש אותו ואיננו רוצה לדעת אותו. חרושצ'וב ומאו צה טונג (מנהיגי עבר קומוניסטיים בבריה"מ ובסין) בגסותם האכזרית נתיאשו מזמן מבורא עולם. איש המערב עם הליברליות שלו והעמדה הסופיסטית - דקדנטית (המתוחכמת, הכוזבת והמנוונת), נאנח ורוטן - ווי לחסרון כיס! (אין לי...) מה לעשות אם חסר אמונה אנכי? אף האדם הדתי, כביכול, המשתתף בכל שבוע בתפילה, עושה את זה תכופות באורח מכני והדחף לחיפוש אלוקים זר לו. ... (עמ' 14-13).

החסידים מבטאים רעיון זה, על ידי סיפור חסידי. מעשה ברבי שראה ילדה קטנה בוכה. מדוע את בוכה ביתי, שאל. שיחקתי מחבואים עם חברותי, ענתה. התחבאתי, ואף אחד לא בא לחפש אותי. בכה הרבי ואמר. גם הקב"ה מתחבא ומסתתר מאיתנו, כדי לעורר בנו געגועים אליו. מחכה הוא שנבוא לבקשו, לחפשו ולגלותו... אבל אנחנו לא תמיד באים...

אז מיהו "דתי לטעמי"??

אנחנו נוטים להגדיר ו"לשפוט" את "דתיותם" של הסובבים אותנו, בהתאם לחזותם החיצונית, להשתייכותם החברתית, למוסדות בהם הם למדו. לפי ה"נראות" שלהם ושל ה"מעשה הדתי" שלהם.

אבל האמת היא, ש"רחמנא ליבא בעי" – הקב"ה רוצה קודם כל את ליבנו ואת רגשותינו - אהבתנו ויראתנו ורק הוא יודע את צפונות ליבנו.

וכך, לא פעם אנו נכשלים באותו מקום בו נכשל שמואל הנביא, בבואו למשוך את אחד מבניו של ישי למלך. בראותו את אליאב הבכור הגבוה והמרשים, הוא מיד "נתפס" לחיצוניותו המרשימה ואמר – זהו זה....

והקב"ה עונה לו: "...אַל תַּבְּט אֶל מַרְאֵהוּ וְאֶל גְּבוֹהַּ קוֹמָתוֹ... כִּי הָאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיו וְ-ה' יִרְאֶה לְלֵבָב" (שמואל א פרק טז, ז).

ומאידך, האם די ברגשות ובמחשבות!?

לא ולא. "אתו תַּעֲבֹד", אומרת התורה ומכוונת אותנו אל עולם המעשה – אל לימוד התורה ומעשי המצוות.

וראיה לדבר מן הפסוק: "וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ" (דברים ו, ה). רש"י מסביר, שלא מדובר כאן באהבה רוחנית ערטילאית ומופשטת בלבד. אלא: "וְאֶהְבֶּתְּ" - עשה את מצוותיו מתוך אהבה. אפילו אם תיאלץ להשקיע לשם כך, את כל ממונדך (מְאֹדְךָ).

זהו ה"דתי לטעמי" של הקב"ה - במחשבה, ברגש ובמעשה. בחיפוש, ב"מציאה", ב"עבודה" ובדבקות" (כלשון הפסוקים בהם פתחנו).

ואכן, יש שהחליפו את הביטוי "דתי" ה"עמום" משהו, בביטוי אחר בעל משמעות ו"תוכן" כגון: "איש האמונה", "עובד ה'", "מבקש ה'" ועוד.

ומה עם מי שלא "דתי" בדיוק "כמוני"?! עלינו לקרב את כולם בעבותות של אהבה וחיבה, נענו ואמרו גדולי ישראל.

"נקודה טובה" – מסע בשבילי הרוח של עם ישראל

קבוצת שבת טובה, אשה רוח

לכניסה או להסרה מרשימת התפוצה (במייל ו/או בווטסאפ), ניתן לפנות למייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": http://www.pirsuma.com/nekuda_tova

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.

יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל. **אהבת? הפץ בין חברים.**